

Анотація Дисципліни

Моніторинг земель

Освітньо-наукова програма – Бакалавр.

Рівень вибіркової дисципліни: Дисципліни циклу професійної підготовки - варіативна навчальна дисципліна.

Оцінювання: поточне оцінювання – 2 модульних контролі; підсумковий контроль – екзамен.

Викладацький склад: Фененко Володимир Іванович, к.т.н., доцент кафедри автомобільних доріг, геодезії та землеустрою

Обсяг: 4 кредити ECTS, 15 тижнів, 3 години на тиждень – аудиторні; 4 години на тиждень – самостійна робота.

Анотація. Навчальна дисципліна «Моніторинг земель» є складовою освітньо-професійної програми «Землеустрій та кадастр» підготовки фахівців ступеня вищої освіти «Бакалавр» галузі знань спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».

Актуальність і невідкладність вирішення проблем моніторингових досліджень полягає в тому, що хоча і існує ряд відомчих спостережних систем за станом земель, але вони незведені в єдиний комплекс і не можуть ефективно виконувати узагальнюючу функцію оцінки стану і рівня використання земельних ресурсів. Це ще раз засвідчує про необхідність у запровадженні моніторингу, адже щорічна затримка із введенням моніторингу може привести до ще більших негативних змін у використанні земель і нанести значні збитки власникам землі і землекористувачам.

Виникнення моніторингу земель пов'язане з інтенсифікацією землеробства, пресингом на ґрунти, забруднення їх важкими металами, пестицидами, підтопленням, засоленням та іншими деградаційними процесами.

Моніторинг земель – це система спостережень за станом земель з метою своєчасного виявлення змін, їх оцінки, відвернення та ліквідації наслідків негативних процесів.

Мета дисципліни – надбання студентами знань яке стосується вивчення, спостереження та оцінки земель. При цьому вивчаються як теоретичні питання так і практичні дії на різних адміністративно-територіальних рівнях (сільська, селищна, міськради, район, область, Україна).

Ведення моніторингу земель потребує належного топографо-геодезичного і картографічного забезпечення, а тому має тісний зв'язок з геодезією, фотограмметрією, картографією, які дають просторову характеристику землеволодінь, землекористувань та земельних ділянок.

Моніторинг потребує необхідних відомостей про природний і господарський стан земель, тому вимагає знань ґрунтознавства, бонітування ґрунтів, знань з геоботаніки про рослинний покрив угідь.

У результаті вивчення курсу студент повинен

знати:

- сутність, об'єкт, предмет, методи, структуру моніторингу;
- рівні, види моніторингу довкілля;
- критерії оцінювання і види ґрунтово-екологічного моніторингу;
- критерії оцінювання стану навколошнього середовища;
- методи прогнозування;
- систему нормативно-правових актів щодо оцінки екологічного стану земельних ресурсів;
- систему нормативних показників, які стосуються питань оцінки екологічного стану земельних ресурсів та виявлення кризових ситуацій;
- систему нормативних показників щодо моніторингу земель кризового стану.

вміти:

- проводити спостереження за станом земель;
- своєчасно виявляти зміни стану земель;
- проводити аналіз, оцінку і прогнозування негативних процесів;
- використовувати нормативну базу для виявлення кризових явищ;
- проводити обґрунтування заходів регулювання, адекватних екологічному стану земель;
- проводити обґрунтування заходів регулювання земель з аномальними явищами.

Змістовні модулі дисципліни:

Змістовний модуль 1: Положення про моніторинг земель

Змістовий модуль 2: Моніторинг техногенно-порушених земель

Рекомендована література

1. Земельний кодекс України. Зі змінами та доповненнями станом на 1 січня 1998 р., К.: Право, 1998_42с.
2. Положення про державний моніторинг навколошнього природного середовища: Постанова Кабінету Міністрів України ід 20 вересня 199р. №785.
3. Положення про моніторинг земель: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 серпня 1993р. №661.
4. Сохнич А.Я., Шворак А.М., Кисіль Л.В. Моніторинг земель в системі управління земельними ресурсами .// Використання, оцінка та впорядкування земель: Пр./ЛАНУ. -Львів, 2011.-с.41.

Завідувач кафедри _____
(підпис)